

Sygn. akt III AUa 938/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Piankowski
Sędziowie:	SSA Magdalena Budzyńska - Górecka (spr.) SSA Bożena Grubba
Protokolant:	Lidia Pedynkowska

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2012 r. w Gdańsku

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji M. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 marca 2012 r., sygn. akt VII U 1712/11

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 938/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 marca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił ustalenia M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków do nabycia tego prawa, przewidzianych przepisem art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wskazując, iż wprawdzie ubezpieczony ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE, rozwiązał stosunek pracy, jednakże nie spełnił warunku 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, ponieważ udowodnił jedynie 12 lat, 3 miesiące i 6 dni pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy nie uwzględnił do pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku ślusarza z uwagi na brak dokumentów potwierdzających, iż praca na stanowisku ślusarza była wykonywana w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji odwołał się wnioskodawca zarzucając naruszenie art. 32 ustawy emerytalnej oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), domagając się m.in. ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym od dnia zgłoszenia wniosku, przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych świadków i z przesłuchania stron na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jak również zasądzenia na rzecz ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w wysokości uwzględniającej nakład pracy pełnomocnika.

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że w okresie od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku spawacza i wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Wnioskodawca wyjaśnił, iż po uzyskaniu uprawnień spawacza i z uwagi na skierowanie grupy spawaczy na budowy eksportowe zostało mu powierzone stanowisko spawacza, a od dnia 02 lutego 1983 r. otrzymał IX grupę zaszeregowania przynależną spawaczom. Nadto jako dowód załączył książeczkę spawacza wydaną w dniu 08 czerwca 1976 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonych decyzjach.

W uzasadnieniu organ ten wyjaśnił, że ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 kwietnia 2004 r. wynika, iż M. C. w okresie od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. na stanowisku spawacza i wykonywał prace przy produkcji zbiorników ciśnieniowych również wewnątrz urządzeń, jednakże powyższego nie potwierdzają dokumenty z akt osobowych, z których wynika, iż wnioskodawca prace spawalnicze rozpoczął dopiero od dnia 20 kwietnia 1986 r. ZUS/Oddział w G. wskazał, iż z legitymacji ubezpieczeniowej wynika, iż w spornym okresie czasu wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza. Ponadto organ rentowy zaznaczył, że wyrokiem z dnia 30 września 2010 r. w sprawie XV U 3353/10 Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił odwołanie skarżącego od decyzji tego organu z dnia 30 września 2010 r.

Pismem procesowym z dnia 26 października 2011 r. ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka J. S. (1).

Wyrokiem z dnia 19 marca 2012 r. w sprawie VII U 1712/11 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

Ubezpieczony, urodzony dnia (...), w dniu 15 lipca 2010 r. złożył do ZUS wnioski o emeryturę.

Decyzją z dnia 30 września 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków do nabycia tego prawa, przewidzianych przepisem art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) wskazując, iż wprawdzie ubezpieczony ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE, rozwiązał stosunek pracy, jednakże nie spełnił warunku 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony udowodnił jedynie 12 lat, 3 miesiące i 6 dni pracy w szczególnych warunkach.

Na skutek w wniesionego odwołania Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 12 stycznia 2011 r. oddalił odwołanie w sprawie.

W dniu 31 stycznia 2011 r. wnioskodawca złożył ponownie wniosek o przyznanie prawa do emerytury w warunkach szczególnych.

Decyzją z dnia 17 marca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił M. C. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków do nabycia tego prawa, przewidzianych przepisem art. 184 ustawy emerytalnej wskazując, iż wprawdzie ubezpieczony ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, ukończył 60 lat i nie jest członkiem OFE, rozwiązał stosunek pracy, jednakże nie spełnił warunku 15 letniego stażu pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony udowodnił jedynie 12 lat, 3 miesiące i 6 dni pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uwzględnił do pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku ślusarza z uwagi na brak dokumentów potwierdzających, iż praca na stanowisku ślusarza była wykonywana w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił 33 lata, 3 miesiące i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych ogólnego stażu pracy oraz 12 lat, 3 miesiące i 6 dni okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. na stanowisku ślusarza, brygadzisty, spawacza.

Zakład zajmował się produkcją linii technologicznych dla obróbki odpadów mięsno -kostnych. Praca ślusarza polegała wycinaniu gilotyną lub palnikiem części i odpowiednim wyprofilowaniu tych części i ich montażu, natomiast po zamontowaniu tych części brygada spawaczy spawała. W 1983 r. w zakładzie były dwie brygady spawaczy po 4-5 osób, później była jedna brygada spawaczy.

Wnioskodawca od dnia 14 stycznia 1969 r. był zatrudniony na stanowisku ślusarza, następnie od dnia 01 sierpnia 1981 r. objął stanowisku ślusarza – brygadzisty, a od dnia 01 września 1990 r. objął stanowisku brygadzisty, natomiast od dnia 01 października 1998 r. objął stanowisko spawacza.

W aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się wniosek ubezpieczonego z dnia 09 października 1984 r. o zatrudnienie w charakterze spawacza elektrycznego z adnotacją „jako rezerwa bo jest dostateczna liczba spawaczy”, wniosek z dnia 02 września 1985 r. o udzielenie upomnienia za pozostawienie zanieczyszczonej wiertarki oraz wniosek z dnia 03 września 1985 r. o rozwiązanie stosunku pracy z adnotacją „ze względu na brak ślusarzy proponuję zwiększenie okresu wypowiedzenia”.

M. F. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. od 1967 r. w biurze konstrukcyjnym.

A. M. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. jako spawacz do 1990 r., a następnie pracował w biurze.

J. S. (2) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. na stanowisku ślusarza i brygadzisty.

Wnioskodawca ma uprawnienia spawacza elektrycznego od dnia 08 czerwca 1979 r. i uprawnienia spawacza gazowego od dnia 06 lutego 1994 r.

Wnioskodawca nie pozostaje w stosunku pracy, ani nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy, w tym aktach osobowych wnioskodawcy oraz w aktach organu rentowego, której prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana, w związku z czym Sąd ten również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu, a także na podstawie zeznań świadków: M. F., A. M. i J. S. (1) w zakresie, w jakim pozwoliły na rekonstrukcję stanu faktycznego i zasługiwały na uwzględnienie.

W ocenie Sądu I instancji w świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie M. C. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ten wskazał, że ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa emerytalna jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A - prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale XIV „prace różne”, poz. 12 wskazano prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorym.

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Sąd ten zważył, że bezspornym jest, iż ubezpieczony osiągnął 60 rok życia, na dzień złożenia wniosku udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz nie pozostawał w stosunku pracy.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu I instancji wyniki przeprowadzonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach na dzień 01 stycznia 1999 r.

Ubezpieczony domagał się uwzględnienia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. na stanowisku spawacza.

Na okoliczność powyższego przedłożył świadectwo pracy z dnia 30 kwietnia 2004 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o. o. w G., z którego wynika, że ubezpieczony był tam zatrudniony na stanowisku ślusarza, brygadzysty i spawacza oraz zaświadczenie o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach, w którym wskazano, iż wnioskodawca w okresie od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. był zatrudniony na stanowisku spawacz, powołując się na przepisy załącznika do rozporządzenia oraz na przepisy resortowe, tj. zarządzenie Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. i wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach na stanowisku spawacza.

Organ rentowy wskazywał, iż ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 kwietnia 2004 r. wynika, iż wnioskodawca w okresie od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. na stanowisku spawacza i wykonywał prace przy produkcji zbiorników ciśnieniowych również wewnątrz urządzeń, jednakże powyższego nie potwierdzają dokumenty z akt osobowych, których treść wskazuje, iż wnioskodawca prace spawalnicze rozpoczął dopiero od dnia 20 kwietnia 1986 r. Organ ten podnosił, że z legitymacji wynika, iż w spornym okresie czasu wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza.

Zdaniem Sądu Okręgowego dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę są niemiarodajne do przyjęcia ponad wszelką wątpliwość, iż w spornym okresie od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach na stanowisku spawacza.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego opartego w szczególności na aktach osobowych i uzupełniająco na zeznaniach świadków wynika, iż wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. Zakład Produkcyjny w G. od dnia 14 stycznia 1969 r. na stanowisku ślusarza, następnie objął stanowisko ślusarza-brygadzysty od dnia 01 sierpnia 1981 r., od dnia 01 września 1990 r. objął stanowisko brygadzysty, natomiast od dnia 01 października 1998 r. objął stanowisko spawacza i pracował na nim do zakończenia zatrudnienia, tj. do dnia 30 kwietnia 2004 r.

Nadto w aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się wniosek ubezpieczonego z dnia 09 października 1984 r. o zatrudnienie na stanowisku spawacza elektrycznego, a na przedmiotowym wniosku umieszczona została adnotacja o braku miejsc pracy na tym stanowisku. Z akt osobowych wnioskodawcy wynika także, iż w dniu 02 września 1985 r. wskazano wnioskodawcę do udzielenia upomnienia za pozostawienie zanieczyszczonej wiertarki na stanowisku pracy.

Nadto w aktach osobowych M. C. jest jego wniosek z dnia 03 września 1985 r. z prośbą o rozwiązanie stosunku pracy w trybie regulaminowym, a na przedmiotowym wniosku jest adnotacja o sugerowanym okresie wypowiedzenia - 6 miesięcy z uwagi na brak pracowników do zatrudnienia na stanowisku ślusarza.

W ocenie Sądu I instancji wynik przeprowadzonego postępowania dowodowego jednoznacznie wskazuje, iż wnioskodawca w spornym okresie zatrudnienia od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. nie wykonywał pracy na stanowisku spawacza, co jest bezwzględny warunkiem uznania jego pracy jako wykonywanej w warunkach szczególnych.

Z dokumentów z akt osobowych opisanych powyżej jednoznacznie wynika, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza, potwierdza to wniosek o zmianę stanowiska na spawacza z dnia 09 października 1984 r., który przy przyjęcia domniemania, iż wnioskodawca już od dnia 01 stycznia 1983 r. był zatrudniony na stanowisku spawacza, był by pozbawiony sensu, a także wniosek przedłożonego z dnia 02 września 1985 r. o udzielenie upomnienia za pozostawienie zanieczyszczonej wiertarki, który potwierdza okoliczność, iż wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku ślusarza, jak również wniosek samego ubezpieczonego o rozwiązanie stosunku pracy,

na którym umieszczono adnotację o udzielenie 6 miesięcznego okresu wypowiedzenia z uwagi na brak kandydatów do zatrudnienia na stanowisku ślusarza.

Wszystkie te okoliczności potwierdzają stanowisko, iż wnioskodawca w spornym okresie nie był zatrudniony na stanowisku spawacza, a pracę na tym stanowisku rozpoczął później.

Jednocześnie w aktach osobowych wnioskodawcy brak jest jakiegokolwiek dokumentu (oprócz świadectwa pracy), z którego wynikałoby, iż faktycznie pracował on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w spornym okresie na stanowisku spawacza.

Sąd Okręgowy podkreślił, że znajdujące się w aktach osobowych dokumenty, w tym: wniosek o przyjęcie na stanowisko spawacza, wniosek ubezpieczonego o rozwiązanie umowy o pracę oraz wniosek o udzielenie upomnienia potwierdzają okoliczność zatrudnienia na stanowiska ślusarza. Sąd ten zaznaczył równocześnie, iż niewątpliwie od dnia 01 października 1998 r. wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku spawacza i zajmował to stanowisko do zakończenia zatrudnienia, tj. do dnia 30 kwietnia 2004 r.

Wobec powyższego brak jest podstaw do uwzględnienia w/w okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Same wyjaśnienia ubezpieczonego, jako osobiście zainteresowanego wynikiem sprawy, są w tym wypadku niewystarczające, a zeznania świadków nie potwierdziły twierdzeń wnioskodawcy.

Zdaniem Sądu I instancji świadkowie nie potrafi w sposób precyzyjny określić czasookresu zatrudnienia wnioskodawcy na poszczególnych stanowiskach ślusarza, brygadzysty i spawacza, a w świetle dokumentacji za akt osobowych Sąd ten ocenił te zeznania jako mało przydatne w sprawie.

Świadek M. F. zeznał „...wnioskodawca rozpoczął pracę po koniec lat 60 o ile pamiętam jako ślusarz –spawacz” i dalej zeznał „jak dobrze pamiętam w toku 1982 lub 1983 r. pan M. objął funkcje spawacza” oraz „miałem pewność przy kontaktach z Panem M., że jest spawaczem”.

Świadek A. M. zeznał, iż wnioskodawca do 1983 r. pracował jako ślusarz, gdyż latem 1983 przejął brygadę spawaczy, a wnioskodawca pracował w jego brygadzie.

Świadek J. S. (2) zeznał, iż wnioskodawca przekwalifikował się na spawacza w latach 1982 lub 1983.

Sąd Okręgowy zważył, iż zeznania wskazanych świadków nie są ze sobą spójne, a także stoją w sprzeczności z zeznaniami wnioskodawcy i nie potwierdzają wskazywanego przez niego okresu zatrudnienia na stanowisku spawacza.

Ubezpieczony przedłożył zaświadczenie o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach z dnia 30 kwietnia 2004 r. na stanowisku spawacza, jednakże wobec przeprowadzenia dowodu z akt osobowych i zeznań świadków oraz zeznań samego ubezpieczonego Sąd ten zważył, że praca wnioskodawcy w spornym okresie czasu wykonywana była na stanowisku ślusarza.

Z uwagi na powyższe wywodził, że nie sposób stwierdzić, iż praca wnioskodawcy we wskazanym wyżej okresie była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku opisanym w załączniku do rozporządzenia, wykaz A, dziale XIV, poz. 12 jako prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodorym.

Sąd I instancji nadmienił, iż wnioskodawca, oprócz wniosku dowodowego o przesłuchanie świadków, nie przejawiał jakiegokolwiek innej inicjatywy dowodowej, a stosownie do treści art. 6 k.c. to na ubezpieczonym spoczywał w niniejszej sprawie ciężar udowodnienia faktu zatrudnienia w warunkach szczególnych, gdyż to on wywodził z niego dla siebie korzystne skutki prawne.

Za konieczne w tym miejscu Sąd ten uznał przywołanie ugruntowanego poglądu orzecznictwa, zgodnie z którym przepisy przewidujące prawo do emerytur z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze są

przepisami szczególnymi, ich wykładnia rozszerzająca jest niedopuszczalna, co wielokrotnie podkreślał Sąd Najwyższy (por. uzasadnienie wyroku S.N. z dnia 16 sierpnia 2005 r. w sprawie I UK 378/04, publik. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Zbiór Urzędowy Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych 2006/13-14/218).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołania M. C. od zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 17 marca 2011 r. i na podstawie art. 477 (14) § 1 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami orzekł, jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł M. C. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając temu orzeczeniu:

1) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę do wydania orzeczenia w sprawie, wyrażający się ustaleniem, iż w okresie objętym sporem stron ubezpieczony nie wykonywał pracy w charakterze spawacza,

2) naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233 § 1 k.p.c., polegające na odstąpieniu przez Sąd I instancji od zweryfikowania wątpliwości powziętych przy analizie akt osobowych ubezpieczonego poprzez przesłuchanie go w charakterze strony, gdy tymczasem potrzeba taka istniała.

W uzasadnieniu apelacji skarżący dokonał streszczenia postępowania sądowego – pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie oraz wskazał, że bez znaczenia dla stanu faktycznego sprawy są dwa dokumenty z akt osobowych, na które powołano się w uzasadnieniu orzeczenia na potwierdzenie i wykonywania w okresie spornym pracy nie spawacza, a ślusarza.

Wywodził, że jego nieformalny awans nastąpił (z racjonalnych i logicznie wytłumaczonych tak przez stronę, jak i świadków powodów - konieczności zastąpienia pracowników, którzy wyjechali na kontrakty zagraniczne) w okresie stanu wojennego. W zakładzie pracy strony urzędował zupełnie niekompetentny komisarz wojskowy, który swoimi działaniami powodował chaos i zaniedbania w funkcjonowaniu zakładu. W powiązaniu z faktem, iż główna siedziba przedsiębiorstwa oraz komórka kadrowa mieściła się w odległej miejscowości (tj. w G.) normalną praktyką stało się to, iż wielu pracowników wykonywało prace inne niż te, które wynikały z wystawionych na ich rzecz angaży. Ubezpieczony podejmował próby sformalizowania swojego statusu (czego ślad znajduje się w powoływanych przez Sąd I instancji aktach osobowych - awans formalny potrzebny był po pierwsze dla uzyskania dodatków przynależnych spawaczom, nadto - był niezbędną „przepustką” do wyjazdów eksportowych).

Zdaniem apelującego powoływany fakt ukarania dyscyplinarnego za pozostawienie zanieczyszczonej wiertarki na stanowisku pracy nie dezawuuje tezy, iż w okresie, w którym nastąpiło ukaranie był on de facto spawaczem. M. C. przyznał, że takie zdarzenie miało miejsce, ale pracodawcy nie był znany jego kontekst – bez wiedzy przełożonych wykonywał po godzinach pracy tzw. „fuchę”, a po jej zakończeniu, wskutek zamknięcia pomieszczenia służącego do przechowywania po dniu pracy narzędzi większej wartości - nie był w stanie owej wiertarki nigdzie schować (nie było to jego narzędzie), przez co została następnego dnia ujawniona, a ubezpieczony - ukarany.

Mimo powzięcia na kanwie lektury akt osobowych istotnych wątpliwości Sąd Okręgowy nie próbował procesowo ich zweryfikować poprzez przesłuchanie na okoliczność tychże wątpliwości ubezpieczonego. Uzasadnionym wydaje się przypuszczenie, iż treść tychże akt została przeanalizowana już po zamknięciu przewodu sądowego w sprawie.

W ocenie skarżącego, wbrew stanowisku tego Sądu, zeznania świadków są wiarygodne w całości. Jakkolwiek świadkowie - co oczywiste w kontekście upływu 30 lat - nie posługiwali się w swojej relacji żadnymi konkretnymi datami, wyjąwszy wskazanie na rok 1982 i okres stanu wojennego w PRL, to jednak zgodnie potwierdzili charakter pracy stron, jak też opisali organizację pracy w zakładzie pracy (gdzie spawacze i ślusarze pracowali w osobnych brygadach).

Apelujący zarzucił, że Sąd I instancji nie określił, na czym polega zarzucana w uzasadnieniu wyroku niespójność zeznań przesłuchanych osób, ani też tego, na czym miałyby zasadzać się sprzeczność ich relacji z zeznaniami ubezpieczonego. Co do faktów zasadniczej wagi (wykonywanie po roku 1982/1983 prac spawacza i ślusarza w licznych) relacja ta jest

zupełnie zbieżna. Trudno oczekiwać od świadków, iż ich relacja będzie absolutnie zbieżna, gdyby tak było w istocie, to uprawniony byłby zarzut nierzetelności zeznań świadków i strony - co nie miało miejsca.

Ponadto skarżący podniósł, że Sąd ten w żaden racjonalny sposób nie odniósł się do dwóch powoływanych przez stronę okoliczności:

1) z dniem 02 lutego 1983 r. wnioskodawcę zaszeregowano do IX grupy uposażenia, przynależnej w zakładzie pracy spawaczom (kopia pisma w aktach rentowych, oryginał w aktach osobowych). Wedle tej grupy wnioskodawca był wynagradzany już do końca swojej pracy w firmie, przy czym okresie od dnia 20 kwietnia 1986 r. jest uznany przez organ rentowy do uprawnień; z nieznanymi wnioskodawcy powodów (zapomnienia odpowiedzialnych osób, bądź niedbalstwa) nie wydano równoległe angażu zmieniającego tytułaturę zajmowanego stanowiska;

2) z treści „książki spawacza” wydanej w dniu 08 czerwca 1976 r. wynika niezbicie, iż od stycznia 1983 r. ubezpieczony wykonywał prace spawalnicze (kopia strony w załączeniu), zaś szkoleny był już wcześniej. Racjonalnego uzasadnienia faktu, dla którego zakład pracy ponosił koszty szkolenia pracownika, który z uprawnień spawacza nie korzysta nie sposób znaleźć.

Nadto apelujący zaznaczył, że w uzasadnieniu orzeczenia błędnie podano, iż uprawnienia spawacza ubezpieczony uzyskał w roku 1979, ponieważ w rzeczywistości nabył je już w roku 1969.

Sytuacja zasadniczej (bo co do kierunku rozstrzygnięcia) wadliwości orzeczenia skutkuje - zdaniem skarżącego - koniecznością uchylecia, względnie zmiany zaskarżonego wyroku, w celu uzyskania właściwego oglądu przedmiotowej sprawy. Ustalenie faktyczne poczynione podczas procesu przez Sąd Okręgowy były w znacznej części chybione, a sposób ich uzasadnienia - niepełny. Nadto Sąd ten - wbrew postulatowi zawartemu w art. 233 k.p.c. - nie dokonał wnikliwej i logicznej oceny zebranych przez siebie dowodów, odstępując od przesłuchania strony na okoliczności budzące wątpliwości, które ujawniły się po zapoznaniu się z treścią akt osobowych strony.

W konkluzji apelacji skarżący wnosił o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości i przyznanie ubezpieczonemu prawa do dochodzonego świadczenia, względnie
- 2) uchylenie zaskarżonego orzeczenia w powyższym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, jak również
- 3) zasądzenie na rzecz ubezpieczonego kosztów sądowych oraz zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja M. C. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleciem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Na wstępie podkreślenia wymagało, że kwestia prawa wnioskodawcy do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym była już przedmiotem postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku XV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z siedzibą w Gdyni z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie XV U 3353/10, oddalającym odwołanie ubezpieczonego od decyzji ZUS/Oddział w G.z dnia 30 września 2010 r., jednakże w tym postępowaniu Sąd ten nie oceniał kwestii posiadania na dzień 01 stycznia 1999 r. wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ nie została wówczas spełniona przesłanka rozwiązania stosunku pracy z art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej.

W związku z powyższym, a także wobec wydania przez organ rentowy nowej decyzji, również w przedmiocie prawa M. C. do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, co było przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonym prawomocnym wyrokiem sądu, wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania,

wnioskodawca jest uprawniony do wniesienia kolejnego odwołania do sądu, a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyrok S.N. z dnia 19 lutego 2007 r. w sprawie I UK 266/06, publik. LEX nr 360127).

Z treści apelacji wynikają zarzuty poczynienia błędnych ustaleń faktycznych w sprawie oraz naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., poprzez nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy na skutek nie dopuszczenia dowodu z przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony.

Podkreślenia wymagało, że skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2004 r. w sprawie III CK 245/04, publik. LEX 174185).

W ocenie Sądu II instancji wyrok Sądu Okręgowego nie narusza prawa, choć nie wszystkie ustalenia tego Sądu są prawidłowe, co zostanie wykazane w dalszej części uzasadnienia.

Istota sporu w niniejszym postępowaniu sprowadzała się do oceny, czy wnioskodawca spełnia łącznie wszystkie, wynikające z treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną), przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym (mężczyznom) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje prawo do emerytury po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej (60 lat - § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm., nazywanego dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego), jeżeli w dniu wejścia tej ustawy w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. osiągnęli: okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej (co najmniej 25 letni).

Takim ubezpieczonym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy emerytalnej pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego oraz rozwiązania stosunku pracy (art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Przepis art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej dotyczy zatem wyłącznie tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 01 stycznia 1999 r. już legitymowali się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym, w tym wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, lecz nie osiągnęli jeszcze wymaganego wieku emerytalnego.

W przedmiotowej sprawie spór koncentrował się na kwestii spełniania przez wnioskodawcę przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym, okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. co najmniej 15 lat (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Sąd Apelacyjny zważył, że dla oceny kwestii spełniania przez wnioskodawcę, wynikającej z treści art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, przesłanki osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r. okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym, kluczowa jest odpowiedź na pytanie, czy praca wykonywana przez niego w spornym okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. (3 lata, 3 miesiące i 19 dni) podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, o którym mowa w treści art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W aktach organu rentowego znajduje się „zaświadczenie wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia” z dnia 30 kwietnia 2004 r. wydane przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o. o. w G., w którym stwierdzono, że M. C. był zatrudniony u tego pracodawcy od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. w pełnym wymiarze czasu jako spawacz. W powyższym okresie zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace spawacza przy produkcji zbiorników ciśnieniowych, również wewnątrz urządzeń. Prace te zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego pkt 12, działem XIV wykazu, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zakwalifikowane są do w/w kategorii zatrudnienia.

Sąd II instancji w pełni podzielił zapatrywanie, zgodnie z którym świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach nie stanowi dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., lecz należy je traktować jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Tym samym treść świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach podlega weryfikacji zarówno w toku postępowania administracyjnego przed organem rentowym, jak i w toku postępowania sądowego przed sądami ubezpieczeń społecznych.

Sąd ten wskazał, że treść „zaświadczenia wykonywania pracy zaliczonej do pierwszej kategorii zatrudnienia” z dnia 30 kwietnia 2004 r. w zakresie, w jakim określa stanowisko pracy M. C. w okresie jego zatrudnienia od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 30 kwietnia 2004 r. w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G. „spawacz”, pozostaje w sprzeczności z treścią świadectwa pracy z dnia 30 kwietnia 2004 r., z treści którego wynika, że wnioskodawca we wskazanym okresie zatrudnienia pracował na stanowiskach: ślusarz, brygadzysta, spawacz, co podważa miarodajność tego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Zasadnie zatem organ rentowy zakwestionował miarodajność, przedłożonego w postępowaniu administracyjnym, świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 kwietnia 2004 r.

W sądowym postępowaniu odwoławczym fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (por. wyrok S.N. z dnia 02 lutego 1996 roku w sprawie II URN 3/95, publik. LEX nr 24774).

W związku z powyższym ubezpieczony miał szerokie możliwości udowodnienia faktu świadczenia pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie zatrudnienia przy zastosowaniu różnorodnych środków dowodowych.

Dla ustalenia, czy w spornym okresie zatrudnienia od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. M. C. wykonywał prace w szczególnych warunkach, na wstępie należało odpowiedzieć na pytanie, czy w okresie tym wnioskodawca wykonywał prace wymienione w wykazach: A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, a następnie, w przypadku pozytywnej odpowiedzi, czy praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego z punktu widzenia uprawnień emerytalnych ma bowiem możliwość jej zakwalifikowania pod którąś z pozycji jednego z wykazów, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (por. wyrok S.N. z dnia 01 czerwca 2010 r. w sprawie II UK 21/10, publik. LEX nr 619638).

Wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego nie uprawnia do uzyskania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym (por. wyrok S.N. z 20 października 2005 r. w sprawie I UK 41/05, publik. LEX nr 195788).

W postępowaniu mającym na celu ustalić, czy wykonywana praca była pracą w warunkach szczególnych Sąd Ubezpieczeń Społecznych obowiązany jest ustalić rodzaj i charakter rzeczywiście wykonywanej przez pracownika pracy, a nie jedynie opierać się na literalnym określeniu stanowiska pracy w umowie o pracę lub świadectwie pracy. Zasady doświadczenia życiowego nakazują bowiem przyjąć, że nie zawsze wykonywana przez pracownika praca odpowiada powierzonymu mu w umowie o pracę, lub podanemu w świadectwie pracy stanowisku.

Przeanalizowania wymagało zatem, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności: dokumenty przedłożone do akt sprawy i zawarte w aktach osobowych oraz zeznania świadków: M. F., A. M. i J. S. (1), dają podstawy do stwierdzenia, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach, o których mowa w wykazie A lub B, stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Podkreślenia wymagało, że treść dokumentów zawartych w aktach osobowych, dotyczących spornego okresu zatrudnienia, nie daje podstaw do przyjęcia, że przed dniem 20 kwietnia 1986 r. M. C. był zatrudniony na stanowisku spawacza. Jednocześnie Sąd Apelacyjny zważył, że nie znajduje podstaw w treści tych dokumentów, a w szczególności angaży: z dnia 06 maja 1986 r., z dnia 03 grudnia 1987 r., z dnia 05 grudnia 1988 r. i z dnia 22 sierpnia 1989 r. ustalenie Sądu I instancji, zgodnie z którym stanowisko spawacza wnioskodawca objął dopiero od dnia 01 października 1998 r. Na marginesie zaznaczyć należy, że organ rentowy w zaskarżonej decyzji uznał, że okres zatrudnienia M. C. od dnia 20 kwietnia 1986 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. podlega zaliczeniu do wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze z wyłączeniem okresów zwolnień lekarskich po dniu 14 listopada 1991 r.

Treść dokumentów z akt osobowych, a w szczególności: angaży: z dnia 16 stycznia 1969 r., z dnia 29 czerwca 1974 r., z dnia 02 stycznia 1975 r., z dnia 30 czerwca 1976 r., z dnia 22 lipca 1976 r., z dnia 05 sierpnia 1980 r., z dnia 29 września 1980 r., z dnia 04 września 1981 r. i z dnia 06 maja 1986 r., podań wnioskodawcy: z dnia 10 października 1979 roku, z dnia 03 października 1984 r. i z dnia 03 września 1985 r., karty obiegu zmian, skierowania na okresowe badania lekarskie z dnia 26 lipca 1969 r., wniosku z dnia 06 listopada 1979 r., polecenia powypadkowego z dnia 31 grudnia 1979 r., protokołu egzaminu BHP z dnia 22 stycznia 1980 r. i oświadczenia z dnia 03 października 1983 r. wskazuje, że w okresie od dnia 14 stycznia 1969 r. do dnia 31 października 1979 r. oraz od dnia 01 listopada 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. M. C. był zatrudniony na stanowisku ślusarza, zaś w okresie od dnia 01 listopada 1979 r. do dnia 31 października 1983 roku był zatrudniony na stanowisku ślusarza-brygadzysty.

Nieprawidłowo zatem Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca stanowisko ślusarza-brygadzysty objął dopiero od dnia 01 sierpnia 1981 r.

Zeznania świadków: M. F., A. M. i J. S. (1) korespondują z treścią dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych w zakresie, w jakim potwierdzają fakt wykonywania przez M. C. pracy ślusarza/ślusarza-brygadzysty do 1983 r. Natomiast w odniesieniu do okresu od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. zeznania te w zakresie, w jakim wskazują na wykonywanie przez ubezpieczonego w tym okresie pracy na stanowisku spawacza, pozostają w sprzeczności z treścią dokumentów z akt osobowych.

W ocenie Sądu II instancji z uwagi na fakt, że od zdarzeń, na okoliczność których zeznawali ci świadkowie upłynął znaczny okres czasu – rzędu 25-30 lat zasadne jest przyjęcie, że szczegóły tych zdarzeń zatarły się w ich pamięci, tym bardziej, że nie zachodziły szczególne powody, dla których świadkowie mieliby posiadać szczegółową wiedzę dotyczącą charakteru i rodzaju pracy wykonywanej przez wnioskodawcę. Natomiast w odniesieniu do dokumentów z akt osobowych, potwierdzających okoliczność zatrudnienia ubezpieczonego w spornym okresie, kolejno na stanowisku ślusarza-brygadzysty i ślusarza, stwierdzić należy, że posiadają one szczególną moc dowodową, ponieważ sporządzone zostały przez uprawnione osoby w okresach, w których miały miejsce opisywane w nich fakty.

Szczególną wartość dowodową dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy mają zwłaszcza: oświadczenie wnioskodawcy z dnia 03 października 1983 r. oraz jego podania: z dnia 03 października 1984 r. i z dnia 03 września 1985 r.

W pierwszym z wymienionych wyżej dokumentów M. C., określając swoje stanowisko pracy jako „ślusarz-brygadzysta” oświadczył, że z dniem 03 października 1983 r. rezygnuje z funkcji brygadzysty i zwrócił się z prośbą o przeniesienie go do brygady. Z treści adnotacji zamieszczonej na tym oświadczeniu wynika, że została ona przyjęta od dnia 01 listopada 1983 r.

W drugim ze wskazanych dokumentów ubezpieczony, określając swoje stanowisko jako „ślusarz”, zwrócił się do dyrekcji Fabryki (...) o zatrudnienie go cyt. „... w charakterze spawacza elektrycznego w okresie, gdy będzie zapotrzebowanie na spawacza”. W adnotacji zawartej na tym dokumencie stwierdzono zaś, że cyt. „obecnie nie występuje zapotrzebowanie na spawaczy”.

W trzecim z wymienionych dokumentów wnioskodawca zaś, określając swoje stanowisko jako „ślusarz”, zwrócił się do dyrekcji Fabryki (...) o rozwiązanie umowy o pracę „w trybie regulaminowym”. W adnotacji zamieszczonej na tym dokumencie podano zaś, że cyt. „ze względu na brak ślusarzy proponuję zwiększyć okres wypowiedzenia o 6 miesięcy”.

Treść powyższych dokumentów oraz angażu z dnia 06 maja 1986 r., powierzającego M. C. od dnia 20 kwietnia 1986 r. obowiązki spawacza, jednoznacznie przemawia za uznaniem, że w spornym okresie zatrudnienia M. C. nie był zatrudniony na stanowisku spawacza, lecz do dnia 31 października 1983 r. na stanowisku ślusarza-brygadzysty, zaś od dnia 01 listopada 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. na stanowisku ślusarza.

Odnosząc się do stanowiska apelującego, zgodnie z którym fakt, że treść dokumentów zawartych w aktach osobowych nie zawiera właściwego oznaczenia stanowiska pracy, ponieważ w okresie stanu wojennego cyt. „w zakładzie pracy strony urzędował zupełnie niekompetentny komisarz wojskowy, który swoimi działaniami powodował chaos i zaniedbania w funkcjonowaniu zakładu” Sąd Apelacyjny stwierdził, że stan wojenny zakończył się w dniu 22 lipca 1983 r., a komisarze wojskowi urzędowali w zakładach pracy na początku stanu wojennego (tu wiedza i doświadczenia własne tego Sądu). Trudno zatem nawet zakładać, że to oni byli przyczyną „bałaganu” w aktach osobowych, zaś z treści zawartych tam dokumentów nie sposób wywieść (wbrew twierdzeniom apelującego), że skarżący podejmował próby „sformalizowania swojego statusu”.

Nawet gdyby przyjąć za skarżącym, że upomnienie, o którym mowa w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (kara uchylona jak wynika z akt osobowych) za pozostawienie zanieczyszczonej wiertarki nie miało zasadniczego znaczenia w sprawie, to przypuszczenie, że analiza akt osobowych została przeprowadzona po zamknięciu rozprawy jest co najmniej niezręczne. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że akta osobowe były w dyspozycji Sądu Okręgowego i stron niemalże od początku „procedowania” i wszelkie wątpliwości skarżącego w zakresie faktów z nich wynikających winny być podnoszone przez strony w trakcie postępowania pierwszoinstancyjnego, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Niezasadnie M. C. uznaje, że fakt zaszeregowania go z dniem 02 lutego 1983 r. do IX kategorii osobistego zaszeregowania potwierdza wykonywanie przez niego pracy spawacza. Sąd II instancji zauważa w tym miejscu, że w aktach osobowych wnioskodawcy znajduje się m.in. adresowany do niego jako „ślusarza brygadzysty” angaż z dnia 04 listopada 1981 r., określający od dnia 01 sierpnia 1981 r. jego kategorię osobistego zaszeregowania jako IX ze stawką zasadniczą 24,00 zł/godz.

Tym samym IX kategoria osobistego zaszeregowania nie mogła być zatem stawką przyznawaną jedynie spawaczom, jak chce tego skarżący.

Zasadne jest zatem przyjęcie, że zeznania świadków: M. F., A. M. i J. S. (1) w zakresie, w jakim pozostają w sprzeczności z treścią dokumentów z akt osobowych nie są miarodajne dla ustalenia stanu faktycznego przedmiotowej sprawy.

Podkreślenia jednocześnie wymaga, że świadek J. S. (2) podał m.in., że cyt. „ślusarze mieli też uprawnienia do spawania elektrycznego, bo musieli szepiać elementy urządzeń”.

Powyższe zeznania we wskazanym zakresie w pełni korespondują z treścią dokumentu w postaci odpisu książki spawacza Nr (...), z której wynika, że ubezpieczony, zatrudniony w spornym okresie, kolejno na stanowisku ślusarza brygadzysty i ślusarza, posiadał jednocześnie uprawnienia do spawania (gazowego od dnia 05 marca 1970 r., zaś elektrycznego od dnia 08 czerwca 1979 r.). Co więcej, treść tego dokumentu - adnotacje w rubrykach dotyczących przebiegu pracy spawalniczej - potwierdza, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca istotnie wykonywał prace przy spawaniu elektrycznym.

W świetle treści odpisu książki spawacza Nr (...) trafnie apelujący podniósł, że Sąd I instancji błędnie ustalił, iż uprawnienia do spawania gazowego ubezpieczony posiada dopiero od dnia 06 lutego 1994 r. – powyższa data odnosi się bowiem do nabycia uprawnień do spawania w osłonie gazów P 10.

Na marginesie wskazać należy, że okoliczność w postaci wykonywania prac spawalniczych przez ślusarzy znajduje również odzwierciedlenie w wyjaśnieniach samego wnioskodawcy, który stwierdził, że cyt. „jako ślusarz byłem głównie monterem, praca polegała na wycięciu gilotyną albo palnikami części, odpowiednie wyprofilowanie tych części i montaż. Montażu dokonywałem za pomocą spawarki, miejscowo – heftowanie miejscowo”.

Treść odpisu książki spawacza Nr (...) w powiązaniu z zeznaniami świadka J. S. (1) w zakresie, w którym przyznał, że ślusarze mieli uprawnienia do spawania i wykonywali prace przy spawaniu potwierdza fakt wykonywania przez M. C. w spornym okresie zatrudnienia prac przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, a zatem prac w szczególnych warunkach, o których mowa w poz. 12 „Prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”, działu XIV „Prace różne”, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Z treści przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego wynika, że do zaliczenia okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do okresów pracy uzasadniających prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu konieczne jest, aby praca ta była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody, a w szczególności: dokumenty w postaci: oświadczenia M. C. z dnia 03 października 1983 r., jego podań: z dnia 03 października 1984 r. i z dnia 03 września 1985 r., angażu z dnia 06 maja 1986 r., oraz częściowo zeznania świadka J. S. (1) (w zakresie, w jakim potwierdzają fakt wykonywania przez ślusarzy prac spawalniczych) wskazują, że wnioskodawca nie wykonywał w okresie zatrudnienia od dnia 01 stycznia 1983 r. do dnia 19 kwietnia 1986 r. w pełnym wymiarze czasu prac wymienionych w poz. 12, działu XIV, wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, ponieważ potwierdzają, że oprócz tych prac wykonywał on również inne prace (ślusarskie) nie wymienione w powyższym wykazie.

W konsekwencji brak jest materialno-prawnych podstaw do zaliczenia spornego okresu wykonywania tych prac do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Okres wykonywania przez M. C. pracy w szczególnych warunkach od dnia 20 kwietnia 1986 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w G., uwzględniony przez organ rentowy z wyłączeniem okresów zwolnień lekarskich po dniu 14 listopada 1991 r. (12 lat, 3 miesiące i 6 dni) jest krótszy, aniżeli wymagany okres pracy w warunkach szczególnych (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego).

Tym samym przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody wykazały, że wnioskodawca nie spełnia łącznie wszystkich przesłanek ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a w szczególności przesłanki posiadania na dzień 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, okresu pracy w warunkach szczególnych (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w

zw. z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego), a zatem brak jest materialno-prawnych podstaw do przyznania mu tego świadczenia.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.